

רע"פ 302/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 302/16

כבוד השופט ס' ג'ובראן
פלוני

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט
המחוזי החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 11.1.2016 בע"ח 13545-01-16 שניתנה על ידי
כבוד השופט ב' שגיא

עו"ד י' שקלאר

בשם המבקש:

עו"ד תמר פרוש

בשם המשיבה:

החלטה

1. בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופט ב' שגיא) בע"ח 13545-01-16 מיום 11.1.2016, במסגרתו נמחק ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו (השופטת ל' מרגולין-יחידי) בת"פ 1867-08 מיום 5.1.2016, שלא להורות על עריכת חוות דעת נוספת לצורך בחינת כושרו לעמוד לדין.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום שכלל שלושה עשר אישומים, וייחס לו עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בקשר להשכרת דירות וקבלת דמי שכירות. לאחר שמיעת ראיות, בית משפט השלום הרשיע את המבקש בעבירות שיוחסו לו ביחס לשנים עשר אישומים, וזיכה אותו מחמת הספק מאישום אחד. ביום 15.7.2013, לקראת הטיעונים לעונש, הועלו טענות הנוגעות לכשירותו הנפשית של המבקש והוגשו שתי חוות דעת פסיכיאטריות מטעם מומחה ההגנה לפיהן המבקש אינו כשיר לעמוד לדין. בעקבות זאת, המבקש הופנה לפסיכיאטר המחוזי אשר קבע כי הוא כשיר לעמוד לדין והיה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירות. לאחר ששני המומחים נחקרו, בית משפט השלום קבע כי המבקש כשיר לעמוד לדין והיה שפוי בעת ביצוע המעשים. כמו כן, בית המשפט דחה את בקשתו למתן צו לפי סעיף 15(ג) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (להלן: חוק טיפול בחולי נפש).

3. ביום 7.1.2016 המבקש הגיש הודעת ערר לפי סעיף 19 לחוק טיפול בחולי נפש על החלטת בית משפט השלום לדחות את בקשתו לעבור בדיקה פסיכיאטרית, ועתר להורות על בדיקה פסיכיאטרית עדכנית שתכריע ביחס לכשירותו לעמוד לדין. לאחר שבחן את טענות הצדדים ולשון הסעיף, ומבלי לקיים דיון במעמד הצדדים, בית המשפט המחוזי מחק את הערר בהיעדר סמכות. בית המשפט המחוזי עמד על כך שזכות הערר (או הבקשה לעיון חוזר) מוקנית רק מקום בו ניתן צו - להבדיל ממקרים בהם דוחה בית המשפט בקשה של מי מהצדדים להטלת צו - וזאת לאור לשונו הברורה של הסעיף כמו גם הרציונל שעומד בבסיסו.

טענות הצדדים

4. בבקשה שלפניי, המבקש עותר מבית משפט זה ליתן רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי ולקבוע כי מקום שבו יש זכות ערר על צו לפי סעיף 15(ג) לחוק טיפול בחולי נפש, ישנה גם זכות ערר על החלטה להימנע מליתן צו שכזה. המבקש גורס כי יש להיעתר לבקשתו שכן היא מעוררת שאלה משפטיות עקרוניות. זאת ועוד, המבקש סבור כי במחיקת עררו בית המשפט המחוזי פגע בזכויות חוקתיות מהותיות ובכללי הצדק הטבעי, ומשכך גרם לו לעיוות דין.

5. מנגד, המשיבה מתנגדת למתן רשות הערר. המשיבה מדגישה כי בקשתו של המבקש לבית משפט השלום - להורות על עריכת חוות דעת נוספת לצורך בחינת כושרו לעמוד לדין - הוגשה ארבעה ימים בלבד לאחר שבית משפט השלום קבע, בהחלטה מפורטת ומנומקת, כי הוא כשיר לעמוד לדין. לגישתה, די בנסיבות אלה כשלעצמן כדי להביא לדחיית הבקשה. בנוסף, המשיבה עומדת על כך שהכרעתו של בית המשפט המחוזי למחוק את הערר נסמכת על לשון החוק - אף שאינה משוכנעת כי בנסיבות המקרה דרושה הכרעה כללית בשאלה זו. כמו כן, המשיבה סבורה כי אין בבקשת רשות הערר כל טענה בעלת חשיבות כללית, משפטית או אחרת, המצדיקה מתן רשות ערעור בגלגול שלישי. לביסוס עמדתה, המשיבה מדגישה כי המבקש הורשע בתאריך 17.3.2013, ומאז, במשך כמעט שלוש שנים, דן בית משפט השלום בשאלת כשרותו הנפשית של המבקש כאשר קבע לבסוף כי המבקש כשיר לעמוד לדין.

דיון והכרעה

6. אין בידי לקבל את הבקשה למתן רשות ערעור. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם עולה סוגיה עקרונית בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו: בר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), או אם ישנם שיקולי צדק ייחודיים בנסיבות המקרה (ראו: רע"פ 5066/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). בענייננו, על אף שהמבקש סבור כי בקשתו מעוררת שאלה משפטיות עקרוניות

שכזו, הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית או שיקולי צדק ייחודיים המצדיקים את קבלתה.

7. כאמור, בית משפט השלום לא איפשר למבקש לפתוח את סוגיית כשירותו הנפשית מחדש בכך שדחה את בקשתו לערוך חוות דעת נוספת בעניינו. על החלטה זו הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי, אשר מחק את עררו בהיעדר סמכות, וזאת על בסיס לשונו של סעיף 19 לחוק טיפול בחולי נפש - לפיה זכות הערר היא אך על מתן צו אשפוז. ראשית, ומבלי לטעת מסמרות, נחה דעתי כי צדק בית המשפט המחוזי בפרשנותו את סעיף 19 לחוק טיפול בחולי נפש. הסעיף קובע כי "על צו לפי סעיף 16(א) ניתן להגיש בקשה לעיון חוזר, וכן ניתן לערור עליו ועל צווים לפי סעיפים 15 (ג), 16(ב) ו-17...". מלשון הסעיף עולה כי תינתן הזדמנות לבחינה נוספת של ההחלטה על ידי ערכאת ערעור מקום בו ניתן צו, והרי שבעניינו של המבקש דחתה הערכאה הדיונית את בקשתו ולא ניתן צו כנדרש בחוק. לפיכך, אינני סבור כי המבקש חוסה בגדר הסעיף. יתרה מכך, דומני כי בנסיבות המקרה הנוכחי כלל אינה נדרשת הכרעה כללית בשאלת הסמכות להגיש ערר על החלטה שלא לתת צו כאמור. ודוק, לגופו של עניין, מטרת טענותיו של המבקש היא "תקיפת" החלטתו של בית משפט השלום לפיה כשיר הוא לעמוד לדין. עם זאת, מצבו הנפשי של המבקש כבר נידון בצורה מעמיקה ומפורטת בבית משפט השלום, ואיני מוצא טעם שיש בו כדי להצדיק בחינה נוספת של העניין. אשר על כן, אין בידי לקבל את בקשת רשות הערר.

8. סוף דבר, הבקשה נדחית. בית משפט השלום יקיים את דיון הטיעונים לעונש לפי שיקול דעתו.

ניתנה היום, כ"ה בניסן התשע"ו (3.5.2016).

ש ו פ ט